

STORTINGET

Innst. 329 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 88 L (2020–2021)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk)

Til Stortinget

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger i proposisjonen frem forslag om en endring i inndelingslova § 29 for å endre det offisielle navnet på Nordland fylke til Nordland eller Nordlândia. Dette vil innebære at fylkesnavnet blir tospråklig (norsk og lulesamisk).

Initiativet ble tatt av Nordland fylkesting, som i møte 4. desember 2018, mot fem stemmer, vedtok at det offisielle lulesamiske navnet på Nordland fylkeskommune skal være Nordlândia fylkkasuohkan. Nordland fylkeskommune søkte i brev 18. desember 2018 om et offisielt samisk navn på fylket.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet etterlyste en vurdering fra Sametinget. Nordland fylkeskommune kontaktet derfor Sametinget i brev 13. august 2019 og fikk en foreløpig tilråding om navnevalget i brev 21. august samme år. Den foreløpige tilrådingen ble sendt ut på bred høring 3. september 2019. Ingen av høringsinstansene hadde innsigelser. Sametingets stedsnavnkonsulenter ga en endelig tilråding på tre offisielle samiske språk i brev 6. april 2020 til Nordland fylkeskommune. Se nærmere i proposisjonens pkt. 5 om høringen, høringsuttalelser og Sametingets endelige anbefaling.

Nordland fylkeskommune oversendte i brev 22. juni 2020 Sametingets tilråding og ba Kommunal- og moderniseringsdepartementet følge opp saken. Fylkeskommunen presiserte i brevet at fylkestinget i sitt vedtak om et lulesamisk navn fremhevet betydningen av at også de nordsamiske og sørsamiske språkområdene er representert i Nordland, og at dette skal komme til uttrykk gjennom fylkeskommunens informasjon, skilting, logoer mv. der dette er hensiktsmessig og naturlig.

I proposisjonens pkt. 3 gis en omtale av gjeldende rett – lovgrunnlag, herunder om kommuneloven, inndelingslova, Grunnloven, sameloven, stedsnavnloven og internasjonale forpliktelser.

I proposisjonens pkt. 4 gis en omtale av kommuner med tospråklige navn.

I proposisjonens pkt. 7 gis en omtale av økonomiske og administrative konsekvenser og i pkt. 8 gis merknader til lovforslaget.

Under departementets vurdering i proposisjonens pkt. 6 vises det til at Nordland fylkesting med stort flertall har gått inn for en endring til tospråklig fylkesnavn (norsk og lulesamisk), og at de tre høringsinstansene som har uttalt seg om navnevalget, støtter forslaget.

Nordland fylkeskommune viser i søknaden til den reviderte samarbeidsavtalen med Sametinget som har som samfunns mål å styrke, synliggjøre og utvikle samiske språk, kultur og samfunnsliv.

Det vises i proposisjonen til at Sametinget i sin tilråding gir tre aktuelle samiske navn på Nordland fylke, sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk, uten at det konkluderes med hvilket av disse som bør velges. Når fylkeskommunen vedtok et offisielt lulesamisk parallellnavn, vektla den at utvalget i NOU 2016:18 «Hjertespråket» støttet dette navnevalget. Utvalgets begrunnelse var at Nordland er det eneste fylket der det er aktuelt å fastsette

te et offisielt lulesamisk navn. Dette er et argument som også vektlegges av høringsinstansene.

Nordland har fire samiske språk innenfor sine forvaltningsgrenser, pitesamisk i tillegg til de nevnte sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk. Etter sameloven er samisk og norsk likeverdige språk, og de skal være likestilte språk etter bestemmelsene i sameloven. Nordland fylkeskommune er en del av forvaltningsområdet for samiske språk etter samelovens språkregler.

Norges internasjonale forpliktelser, Grunnloven § 108 a, Stortingets vedtakelse av sameloven og opprettelsen av Sametinget er alle signaler om nasjonale myndigheters vilje til likestilling av samisk og norsk språk og bevaring av etnisk identitet. Det kulturvernet som ligger i bruk av samiske betegnelser, er viktig når det gjelder å hevde samisk språk og bevare etnisk identitet. Tospråklige kommunenavn og fylkesnavn vil være av betydning i denne sammenhengen.

Det pekes i proposisjonen på at et lulesamisk navn på Nordland fylkeskommune er et viktig signal om at Nordland fylkeskommune tar sitt ansvar for samiske språk og samiske saker alvorlig. Departementet legger også vekt på at det fra ulike hold har vært etterspurt et offisielt samisk navn på fylkeskommunen. Troms og Finnmark har nordsamisk språkform, mens Trøndelag har sørsamisk. Departementet viser til det fylkeskommunale selvstyret og legger avgjørende vekt på Nordland fylkeskommunes ønske og begrunnelse for å velge et lulesamisk navn. Samtidig viser Nordland fylkeskommune at den er opptatt av at både nordsamisk og sørsamisk navneform skal benyttes i informasjonen fra fylkeskommunen. Begge disse språkgruppene vil således være ivarettatt.

Det vises i proposisjonen til at departementet derfor har kommet til at Nordland bør gis et tospråklig norsk og lulesamisk fylkesnavn. Dersom Nordland fylkeskommune på et senere tidspunkt skulle ønske å få fastsatt offisielle navn også på sørsamisk og nordsamisk, vil departementet i utgangspunktet være positiv til det.

Det vises i proposisjonen til at navneformene norsk og lulesamisk er likestilte. I offisiell skriftlig og muntlig kommunikasjon skal den norske navneformen tas med der norsk språk brukes, mens den samiske navneformen skal tas med der samisk språk brukes. Ved offentlig skilting, i logoer og på offentlige organers brevpapir mv., skal derimot begge navneformer benyttes.

Det vises i proposisjonen til at fylkesnavn er egen navn. Begreper som «fylke», «fylkeskommune» og lignende inngår ikke i selve navnet. Fylkesnavnet fastsettes derfor i kasusformen nominativ – Nordlánnda. Genitivsformen er Nordlánda fylkka. Nordland fylkeskommune er Nordlánda fylkkasuohkan.

Det fremkommer av proposisjonen at rekkefølgen på navnet i loven er norsk og lulesamisk.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Masud Gharahkhani, Stein Erik Lauvås, Eirik Sivertsen og Siri Gåsemyr Staalesen, fra Høyre, Norunn Tveiten Benestad, Torill Eidsheim, Olemic Thommessen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Jon Engen-Helgheim og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Heidi Greni og Willfred Nordlund, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, og fra Kristelig Folkeparti, Torhild Bransdal, viser til proposisjonen.

Komiteen ønsker velkommen Nordland fylkeskommune sitt initiativ til å få fastsatt et offisielt samisk navn på fylket. Nordland har fire samiske språk innenfor sine forvaltningsgrenser, pitesamisk i tillegg til sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk.

På bakgrunn av Nordland fylkeskommunes initiativ om lulesamisk navn på Nordland fylke fremmes det i proposisjonen forslag om det lulesamiske navnet Nordlánnda. Komiteen har merket seg at Nordland er eneste fylke hvor det er aktuelt å fastsette et offisielt lulesamisk navn, og at Nordland fylkeskommune i sitt valg også støtter seg på NOU 2016:18 «Hjertespråket». Komiteen støtter dette valget, og er samtidig positiv til å få fastsatt offisielle navn også på sørsamisk og nordsamisk dersom Nordland fylkeskommune på et senere tidspunkt skulle ønske dette.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk)

I

I lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser skal § 29 nr. 10 lyde:

10. Nordland *eller Nordlánnda*.

II

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 25. mars 2021

Karin Andersen

leder

Eirik Sivertsen

ordfører

